



Lietinga,
dieną 80, naktį 60.
Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:21.

THIS ISSUE
CONSISTS OF
TWO PARTS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LIII

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Birželio-June 4 d., 1966 m.

Kaina 10c

131

ASTRONAUTŲ ERDVĖS KELIONĖS BANDYMAI

DOMININKONŲ RINKIMUS LAIMĖJO DEŠINIŲJŲ ATSTOVAS J. BELAGUER

SANTO DOMINGO. — Nors dar balsavimo rezultatai iš tolimųjų provincijų vietų nesuskaiciuoti, Dominikonų respublikos prezidento rinkimus laimėjo konservatyvus centro ir dešiniųjų partijų atstovas Joaquin Belaguer. Paskutinis skaičiavimas jam duoda 645,375 balsus prieš kairiųjų partijų atstovą Juan Bosch 422,567 balsus. Visi užsienio stebėtojai, net ir Amerikos socialistų Norman Thomas 70 stebėtojų, sutinka, kad rinkimai praėjo netikėtai ramiai, rimtai ir demokratiškai.

Reformoms linkęs prezidentas

Būsimasis prezidentas Belaguer savo politinę karjerą pradėjo dar prie diktatoriaus Trujillo. Jis yra buvęs įvairių ministerijų galva ir dirbęs diplomatinėje tarnyboje. Dar prieš nuveržiant diktatorių Trujillo, Belaguer tapo valdžios galva ir buvo prezidentu 8 mėnesius po Trujillo nuvertimo. Vėliau, 1962 metais jis rinkimuose pralaimėjo Juanui Boschui, kuris, savo keliu po septynių mėnesių buvo nuverstas kariuomenės.

Po diktatoriaus Trujillo nuvertimo dabartinis Dominikonų vyriausybę jau bus 11-ta. Naujasis prezidentas Belaguer yra mažo ūkio, 59 metų teisininkas. Ankstyvesnėse vyriausybėse jis pasijautė reformomis. Jį šiuose rinkimuose rėmė kariuomenė ir policija. Todėl, galima tikėtis, kad jis galės ilgiau išsilaikyti valdžioje.

Boschui pakenkė komunistai

Belaguero laimėjimas buvo žymus provincijoje. Patoje sostinėje, Santo Domingo daugiau balsų gavo Boschas. Belaguero rinkiminė kampanija buvo pagrįsta taikos ir ramybės pažadais. Matyt, dominikonų žmonės jos pasilgo po visų metų civilinių rūšių ir neramumų. Net ir Santo Domingo kairiųjų atstovas Bosch gavo mažiau balsų negu buvo gavęs 1962 metų rinkimuose. Nemažai jam pakenkė ir tai, kad jį rėmė trys komunistų grupės — Maskvos, Pekino ir Havanos šalininkai. Boscho sutapatinimas su komunistais, nors gal ir neteisingas, smarkiai jam pakenkė kaimuose ir provincijos miestuose, kur Santo Domingo neramumai ir civilinis karas nepaliko didelių žymių.

Prez. Johnsonas sveikina

Prezidentas Johnsonas pasiūlymą balsavimui pasiūlė sveikinimo telegramu laikinajam prezidentui Garcia Godoy. Joje sakoma, kad labai mažai prezidentų yra turėję sūkusnius pareigas, kaip tos, kurias trečią dieną atliko Garcia Godoy. Prezidentas Johnsonas sako: "Jūs išvedėte Dominikonų žmones iš civilinio karo neramumų į laisvų rinkimų ramybę. Negali būti didesnio pagyrimo, kaip tas. "Amerikos vyriausybės vardu ir Amerikos gyventojų vardu prezidentas Johnsonas pareiškė Garcia pasigėrėjimą jo išmintimi, drąsa ir užsispyrimu.

Turima vilčių ateitį

Paiškėjus rinkimų rezultatams Santo Domingo gatvėse karštesnieji Boscho rėmėjai bandė demonstruoti, tačiau kariuomenės patruliai ir policija juos greitai išsklaidė. Prezidento inauguracija numatoma liepos 1 dieną. Galimas daiktas, kad iki to laiko bus išvežta visa svietima OAS kariuomenė, kurios žymią dalį sudaro Amerikos kari-

Ališauskas, K. 11 2 66
7312 S. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

IŠ VISO PASAULIO

PEKINAS. — Komunistinės Kinijos radijas pranešė, kad iš pareigų buvo pašalinti keli žymūs komunistai: Pekino miesto meras Peng Chen, Pekino universiteto prezidentas Lu Ping ir keli universiteto komunistų partijos sekretoriai.

NEW YORKAS. — P. Vietnamo kreipimasis į Jungtines Tautas atsiųsti stebėtojų prižiūrėti rinkimų, sutinka opoziciją Saugumo Taryboje. Prancūzija ir Sovietų Sąjunga nesutinka stebėtojų siųsti. Jos tvirtina, kad reikėtų visuose Vietnamo reikaluose remtis Ženevos konferencijos dalyviais.

WASHINGTONAS. — Amerikos ambasadorius Varšuvoje vėl buvo trečią dieną susitikęs su Komunistinės Kinijos ambasadoriumi. Iš Washingtono pranešama, kad bandoma prikalbinti Kiniją prisidėti prie atominio bandymų ore draudimo sutarties. Už tai Amerika siūlanti pasižadėti niekada pirmą nepavartoti atominio ginklo.

LAGOS. — Nigerijos valdžiai paskelbus naujas reformas vėl prasidėjo rūšys šiaurinėje provincijoje. Zuvusiųjų skaičius jau siekia 115 asmenų.

PARYŽIUS. — Prancūzijoje pasiūlyti nauji eismo įstatymai, kurie sumažintų nelaimingus atsitikimus keliuose. Iki 20 metų amžiaus šoferiams bus draudžiama važiuoti greičiau kaip 56 mylios per valandą. Greitųjų automobilių savininkai turės laikyti specialius egzaminus. Virš 70 metų amžiaus šoferiai turės praeiti specialius sveikatos patikrinimus. Greitis bus varžomas ir naujiems, patyrimo neturintiems, vairuotojams.

Kas valdys Ispaniją?

MADRIDAS. — Ispanijos pradėta susirūpinti, kas ir kaip valdys Ispaniją, kai generalisimas Franko turės pasitraukti. Informacijos ministeris pranešė, kad greitai laiku bus pravestas tautinis referendumas, kuris pasisakys dėl planuojamų valstybės įstatymų.

Naujieji planai nori atskirti valstybės galvos pareigas nuo vyriausybės galvos pareigų. Šiuo metu abi jas eina pats Franco. Yra rimtų siūlymų, kad valstybės galvos pareigoms reikėtų pakviesti kurį nors ispanų karalių šeimos narį. Tikimasi iki liepos pabaigos referendumą parengti.

vai. Po to, kaip užsienio korespondentai rašo, galima tik vilti, kad Dominikonų piliečiai po ilgų mėnesių neramumų ir brožudiško karo, sugrįš į normalų, ramų gyvenimą. Amerika jau pažadėjo, kad jiems bus teikiama visa materialinė parama atsistoti vėl ant kojų ir atgaivinti neramumų sutrikdytą krašto ekonomiką.



Surveyor 1 nusileidęs Mėnulyje. Žemėn pasiųstas pirmas paveikslas rodo, kaip Surveyor 1, besileisdamas 3 mylių greičiu, savo kojomis palietė Mėnulį, pasvalindį pailsėjo ir pradėjo siųsti paveikslus Žemei.

STIPRINKIME PASIPRIEŠINIMĄ PRIEŠ SOVIETŲ SMURTĄ LIETUVOJE

Birželis yra virtęs Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos didžiausios tragedijos ir laisvės kovų ryžto simboliu. 1940 metų birželį Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą. 1941 m. birželį buvo sukilusi visa tauta prieš okupantą. Šiomet sueina 25 metai nuo šio visuotinio sukilimo prieš sovietinę vergiją.

Prieš žiaurią bolševikų okupaciją ir terorą sukilusi lietuvių tauta pasiekė pergalę ir 1941 m. birželio 23 d. atstatė Lietuvos valstybinę nepriklausomybę, kurią sutyrpė kitas okupantas — Vokietija.

Pačiomis pirmomis 1940 metų okupacijos dienomis sovietai įkalino tūkstančius Lietuvos gyventojų, o 1941 metų birželio 14-15 dienomis pradėjo vykdyti masinį lietuvių tautos naikinimą — tik per dvi naktis suėmė ir išgabeno 34,260 žmonių.

1944 metais antrą kartą užėmę, sovietai per keletą metų išnaikino vietoje ar ištrėmė apie 400,000 Lietuvos gyventojų. Bet ir šių kartų jie Lietuvoje sutiko nepaprastai kietą mūsų tautos pasipriešinimą, nes didelės ir žiaurios partizanų kovos su okupantu truko net iki 1952 metų.

Sovietų kariniams daliniams vadovavęs rusų pulkininkas G. S. Burickis, vėliau pabėgęs į Vakarus, pasakė: "Lietuva valtojo ir kraujavo, bet nepasidavė".

Partizanai amžiams liko mums nauju simboliu, rodančiu, kaip atkakliai ir ištikimai turime kovoti dėl Lietuvos laisvės.

Stalino beatodairiškai vykdytą lietuvių tautos naikinimo politiką ir šiandien tebetiesia jo politiniai palikuonys, tik kiek savaip keisdami metodus.

Vyriausias Lietuvos Išlaivimo Komitetas, kreipdamas lietuvių dėmesį į birželio tragiškumus įvykius —

- masinius lietuvių ištėrimus,
- didįjį lietuvių tautos laisvės ryžtą ir žygius,
- į 1941 metų visuotinį sukilimą,

— į 1944-52 metų visos tautos palaikomas partizanų kovas prieš sovietinę priespaudą,

kviečia pavergtį lietuvių atiduoti pagarbą nuo okupanto rankos kritusioms aukoms ir susikaupti tautos laisvės ryžtui, ir laisvąjį lietuvių įtempti visas savo jėgas laisvės kovai, kad vei-

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Vakar Gemini 9 kelis kartus buvo priartėjęs prie prieš tris dienas į erdves paleisto taikinio. Antrasis susitikimas įvyko virš Indijos vandenyno.

♦ Prezidentas Johnsonas vakar pranešė, kad jis stengsis praplėsti socialinį draudimą ir padidinti pensininkams mokamas pensijas.

♦ Santo Domingo policija susikirto su šimtais Bosch šalininkų, kurie protestuoja prezidento rinkimų rezultatus. Du demonstrantai buvo sužeisti.

♦ Valstybės departamentas pasiūlęs šiaurės Vietnamui sustabdyti kareivių siuntimą į P. Vietnamą. Už tai Amerika sustabdytų savo lėktuvų puolimus šiaurės Vietname.

♦ Michigano valstijoje streikuoją apie 2,000 mokytojų. Daug mokyklų Detroite ir kitur buvo uždarytos.

Tam Chau paitraukė

SAIGONAS. — Viltis, kad vyriausybė ras kompromisą dirbti bendrai su budistais, vėl aptemo. Du nuosaikūs budistų vienuolių vadai Tam Chau ir Ho Giac buvo karštesniųjų vienuolių priversti pasitraukti iš savo vadovaujamųjų pareigų.

Tam Chau buvo budistų instituto galva, jis derėjosi su Ky vyriausybe. Už tai kiti vienuoliai, ypač šiaurinėje krašto dalyje pradėjo jį pulti. Atsistatydindamas Tam Chau pažadėjo atsiprašyti visų vienuolių ir ateityje pasitaisyti.

Da Nange prie pagodos keiliams šimtams budistų liūdnai giedant, vėl susidėjo viena 26 metų vienuolė. Tai jau šešta savivudybė nuo gegužės 29 d.

WASHINGTONAS. — Nacionalinė švietimo sąjunga rekomenduoja JAV vyriausybei skirti lėšų, kad mokslas būtų galima pradėti vaikams nuo keturių metų amžiaus. Sąjunga sako, kad vaikai labai daug išmoka prieš sulaukdam 6 metų amžiaus.

KAIRAS. — Egipto spauda pradėjo pulti Saudi Arabiją. Pranešimuose sakoma, kad dideli kiekiai amerikiečių ginklų plaukia į Saudi Arabiją, kuri tuoj siūnčianti tuos ginklus į Jemėną karaliaus šalininkams.



Astronautai Tom Stafford ir Eugene Cernan penktadienio rytą laimėdami iškilę į erdvę ir skraidę aplink Žemę. Astronautas Cernan yra pasiryžęs apskristi aplink Žemę vienas, išlipęs iš erdvėlaivio.

GEMINI 9 JAU SKRENDA ERDVĖSE

Mėnulio nuvežta ir Amerikos vėliava

CAPE KENNEDY. — Vakar rytą, po 17 dienų įvairių sutrukimų, Gemini 9 pagaliau buvo išsautas į erdves. Abu astronautai: 35 metų Thomas Stafford ir 32 metų Eugene Cernan jau trečią kartą įlipo į kapsulę. Du kartus jie turėjo išgyventi nervus įtemptą pasirušimą skristi ir du kartus buvo kelionė atidėta. Šį kartą viskas pavyko laimingai. Jie gerai pakilo, pataisė savo laivo orbitą ir pradėjo vyti prieš dvi dienas erdvėn paleistą ATDA (augmented target docking adapter).

Šis taikinytis, su kuriuo astronautai turės erdvėje kelis kartus susijungti, jau apskrido žemės rutulį 27 kartus. Jis lekia 17,500 mylių per valandą greičiu. Astronautai turėjo per keturias valandas pasivyti taikinį.

Cernan turės "dirbti"

Vienas svarbiausių šios astronautų kelionės bandymas bus ilgas "pasivaikščiojimas" erdvėje. Cernan šiame pasivaikščiojime bandys atlikti ir kelis darbus. Jis turi naują, specialų prietaisą, kurio pagalba jis galės erdvėje manevruoti. Jis turės atsukti kelis šriubus ir parvežti namo nuo taikinio nuimtą meteoritams matuoti instrumentą, kuris skrenda su ATDA. Šriubams atsukti yra pagamintas specialus įrankis.

Tuo tarpu, pasaulio dėmesys yra atkreiptas į pavykusį amerikiečių instrumentų nutūpimą mėnulyje. Sovietų žinių agentūra ir spauda pranešė savo skaitytajams apie amerikiečių laimėjimą, pridėdami, kad jiems buvo bėgimo iš syk nusileisti mėnulyje, nes jie jau turėjo sovietų patyrimą, kuris padėjo jiems nugalėti pasitaikčius sunkumus. Sovietų žiniomis, amerikiečių "Surveyor" nusileido apie 600 mylių nuo sovietų Luna 9.

Vėliava už 23 centus

Vienas amerikietis inžinierius tarp "Surveyor" instrumentų dėdjo ir nedidelę 6 colių Amerikos vėliavą, kuria jis pats nupirko už 23 centus. Prezidentas Johnsonas sužinojęs apie sėkmingą nusileidimą ant mėnulio, pareiškė, kad Amerika gali didžiulius ne tik savo mokslininkų pasiekimų laimėjimu, bet ir tuo, kad Amerikos erdvės tyrimų programa vykdoma viešai, be jokių slaptumų. Jis pridėjo, kad artinantis tai dienai, kada į mėnulį nusileis pirmas žmogus, yra labai svarbu viešai, nieko neslepiant pasidalinti visomis informacijomis, kurios galėtų apsaugoti tyrimų žmonių mėnulyje sveikatą ir gyvybę. Prezidentas pareiškė, kad yra lygiai svarbu, kad erdvė būtų panaudojama tikrai taikingiems moksliniams tikslams.

Mokslininkai Amerikoje spėlioja, kaip ilgai galės įsitraukti instrumentai siųsti paveikslus ir kitą informaciją iš mėnulio. Už septynių žemės dienų mėnulyje prasidės labai šalta mėnulio naktis, kuri gali sugadinti kapsulės įrengimus.

Ieškos vietos žmonėms

Sekantis mėnulio bandymas turės būti paleidimas kapsulės su instrumentais į orbitą apie mėnulį. Ši kapsulė, skrisdama apie 28 mylias nuo mėnulio paviršiaus, siųs žemėn paveikslus ir, radio pagalba, — kitą informaciją, kuri padės mokslininkams nutarti į kurią mėnulio vietą pasiųsti astronautus.

Sovietų mokslininkai pranešė, kad jų Luna 10 pabaigė savo energiją ir nustojo siųsti iš mė-

Pirmieji žingsniai į normalius ryšius

BANGKOKAS. — Tailande įvyko Malaizijos ir Odonezijos ministerių pasitarimai. Oficialaus komunikato nebuvo paskelbta, tačiau abi pusės pareiškė, kad šis susitikimas yra normalių santykių tarp abiejų kaimyninių kraštų pradžia.

Abi šalys sutarė patiekti savo vyriausybėms praktiškus pasiūlymus, kaip atnaujinti draugiškus ryšius.

Stebėtojai galvoja, kad dėl santykių pagerėjimo laimės abi šalys ir užbaigus trijų metų įtemimą prasidės naujų ekonominių ir prekybos santykių žydėjimas, dėl kurio daug laimės Singapūras u savo pramonės centrais. Manoma, kad ateityje vėl bus atgaivintas glaudesnis bendradarbiavimas tarp trijų "Maphilindo" valstybių — Indonezijos, Malaizijos ir Filipinų. Tuo pačiu šie kraštai pasidarytų atsparesni komunistinėms idėjoms ir Kinijos įtakai.

Laimėjo de Valera

DUBLINAS. — Airijos prezidento rinkimus laimėjo dabartinis prezidentas Eamon de Valera. Jis savo konkurentą Thomas O'Higgins nugalėjo vos tik 10,000 balsų persvara.

De Valera yra 83 metų amžiaus. Jis dalyvavo airių sukilime prieš britus 1916 metais. Jam airiai jaučia didelę pagarbą. Kitas kandidatas rinkimuose kampaniją vedė pažangus ir ekonominių klausimų šviestoje. Jis ypač daug balsų gavo Dubline ir kituose miestuose.

Pakorė 4 politikus

LEOPOLDVILLE. — Konge, didžiulei žmonių miniai stebint, buvo pakarti keturi buvę ministrai, kurie planavę samokslą prieš vyriausybę. Valdžia net paskelbė ta proga atostogas, kad kuo daugiau žiūrovų susirinktų į pakartuves.

Vieno iš pakartų ministerio Bambos žmona ir jo brolis patys nusižudė. Bambos sesuo, keturių vaikų motina, irgi bandė pasikarti, tačiau buvo išgelbėta ir nugabenta ligoninėn.

Ministerių pakorimas vyko su visom ceremonijom, su trimis garsais ir apeigom. Visi buvo paguldėti į išpuoštus, šilku išmuštus grabus.

nulio orbitos signalus. Ji tačiau dar ilgą laiką skraidys apie mėnulį. Iki šiol sužinota iš tos orbituojančios kapsulės, kad mėnulio magnetinis laukas esąs visai silpnas. Mažųjų meteoritų mėnulio apylinkėse esą daug daugiau negu atviroje erdvėje. Be to, pastebėti nelygumai mėnulio gravitacijos lauke. Jie esą nepastovūs.

KUR JŪS BUVOTE, MIELI TĖVELIAI?

1966 Jaunimo Metais gegužės mėn. 21 d. 8 v. v. Jaunimo Centre pakilo scenos uždanga. Išėjo pranešėja — ir pirmasis programos numeris prasidėjo. Tai buvo Čikagos Aukštesnės Mokyklos Tėvų Komiteto suruoštas vakaras. Bet šis vakaras nebuvo toks, koki kiti būdavo. Šalės scena nedrebėjo nuo plojimo, salės grindys nedundėjo nuo šokimo. ČALM mokinių darbas buvo atlygintas draugų ir mokytojų plojimu. Tik kur-ne-kur galėjai matyti vieną — kitą tėvą.

Ne kartą jūsų vaikai yra klausę, kam reikia eiti į lietuistinę mokyklą. Ir jūs ne kartą atsakėte, kad reikia išmokti lietuvių istoriją, susipažinti su lietuvių literatūra, geografija, gramatika. Bet ar tai vieninteliai dalykai, kuriuos jie tenai išmoka? Tiesa, jie yra svarbiausi, bet argi lietuviška daina, lietuviškas tautinis šokis ir eilėraštis nereikalingas?

Taigi, šeštadieniais nuskamba Jaunimo Centre dainos garsai, eilėraščių posmai ir dainos tonai. Ir dėlko? Kad galėtum parodyti jums, mieli tėveliai, ką išmoko per pusę metų.

Ir dabar, gegužės mėn. 21 d., ČALM tėvų komitetas nutarė parodyti tėveliams, ką mes atsiėmėme. Ir visi susirinkome, visi gerai įsiklausę eilėraščių žodžius, dainų posmus ir šokių žingsnius.

Prasivėrė scena. Salėje... tūšcia. Kampe sėdi draugų būrelis, o salėje keletą mokytojų ir vienas, kitas tėvas. O kurgi tėveliai dingę? Ar tikrai neatėjo? Čia tiksliai keletas klausimų, kurie gali kilti vaiko galvoje, kai jis pamato, kad jo tėvelių nėra.

O kurgi jūs buvote, mieli tėveliai? Kodėl savo vaiko darbo neatėjote pažūrėti? Ar laiko neturėjote? Ar pinigų pritrūko?

Raitosi sūnaus dienyne dvejutas. Barasi tėvelis, kodėl nesimokina, pamokų neatlieka. Bet argi tėveliui nereikėtų pastatyti dvejutą už nepasirodymą sūnaus ar dukters pasirodyme? Ir kiekgi laiko būtų užtrūkę? Valandą, gal dvi. Kiekgi to pinigų būtų išleista? Doleris, du — daugiausia trys. Tai tik menkniekis. Pinigai būtų tikrai į tinkamą vietą nuėję.

Kitais metais vėl bus panašių parengimų. Bet tegul per juos skamba Jaunimo Centras dainomis, tegul dreba sienos nuo plojimo, tegul lūžta grindys nuo šokimo.

Jūratė Jasaitytė

Montessori mokyklos siūlo 32 stipendijas

Dr. M. Montessori auklėjimo principai randa kasdien vis didesnį ir platesnį pripažinimą ne tik privačiose mokyklose, bet ir viešosiose. 12 Čikagos apylinkių Montessori mokyklų, norėdamos atiečiai užsitikrinti reikiamą mokytojų skaičių, siūlo 32 stipendijas Universitetai ar kolegijai baigusiems asmenims, kurie norėtų studijuoti Montessori metodą Čikagoje. Stipendijų dydis nuo \$300 iki \$2500. Mokslas tęsiasi vienus metus. Atlyginimas pradedantiems mokytojams vidutiniškai \$6,000. Patyrusių mokytojų atlyginimas siekia iki \$10,000.

Naujai užsiregistravusių studentų supažindinimas su Montessori auklėjimo pagrindais įvyksta birželio mėn. 4 d. Montessori Teachers Training Centre, 1010 W. Chicago Ave., 10 val. ryte.

Supažindinime bus pristatoma medžiaga, kelios trumpos paskaitos, rodomi 3 filmai, jų tarpe Vaikų Namų filmas, darytas D. Korzonienės — "Reguliari diena Montessori klase".

seje", aktorai — AL Montessori d-jos Vaikų Namų auklėtiniai, auklėtojos — J. Juknevičienė ir S. Vaišvilienė.

IKI NAUJENŲ PIKNIKO BELIKO VIENĄ SAVAITĘ

Jau aukščiausias laikas ruoštis. Bet ką reikšia ruoštis šiame motorizuotame amžiuje, ir dar Amerikoje. Nė ratai tepti, nė arkliai kaustyti, nė pašaru rūpintis. Užsukai į gazolino stotį, ir visu kuo aprūpina šimtus mylių! Per dvi valandas iš Rockfordo atvažiuoja į Buco daržą. Iš visos Čikagos, pradedant 18 ir Halsted gatvių kampų, autobusai suveža Naujienų šeimos narius į pikniką per vieną valandą. O piknikas jau ateinančią savaitę, birželio 12 dieną.

Sekite Naujienose pikniko pranešimus ir ruoškitės. Ir mes jau ruošiamės. Geras žmogus

PASISEKUSI GEGUŽINĖ

Sakių apskr. klubo gegužinė buvo surengta gegužės 22 d. Bruzgulienės darže. Buvo labai gražus oras, tad atsilankė daug žmonių. Puikus p. Ramonio orkestras palinksmo ir daug porų linksmiai sukosi erdvioje salėje. Buvo įvairių dovanų laimėjimui bei kiti pramogų.

Klubo pirm. p. Neberiezenė su kitais valdybos nariais smarkiai darbavosi, aprūpinama svečius. Valdybai talkininkavo p. Ketvirtis, Skama, Mazas, Lekeat, Maroz, Braniškienė, Bendoraitienė, Sabaliauskienė, Andrijauskienė, Šaraukas ir Endriulienė.

Įvairias dovanas aukėjo Sederavičienė, Broniškienė, Putrimas (maisto krautuvė), Juozapaitienė, Naida, Endriulienė, Stiklienė, Švirniškienė, Vezelis, Ramonienė ir Didžbalienė.

Visiems talkininkavusiems, dovanų aukotojams, gausiai dalyvavusiems svečiams ir nariams valdyba dėkoja.

Primintina visiems nariams, kad vasaros metu susirinkimų nebus. Susitiksim rudenį.

Adomas Didžbalis

APLANKYKITE SAVO GIMINIS LIETUVOJE

Gordon Travel Service, 220 S. State St., Chicago, tik ką paskelbė šiais metais jau trečios grupės kelionę į Vilnių tiems, kurie nori susitikti su savo giminėmis Lietuvoje. Ši grupė išvyks iš Čikagos rugpjūčio 31 dieną. Grupės nariai praleis pilnas dvi savaites Vilniuje, besimatydami su savo šeimos nariais.

Visi skridimai atliekami sprausminiais lėktuvais. Keleiviai gaus pirmos rūšies viešbučius su privačiomis voniomis ir trimis valgiais kasdien.

Vilnius yra idealioji vieta panašioms šeimos narių susitikimams. Jūsų giminės gali labai lengvai ir nebrangiai pasiekti jį iš bet kurios Lietuvos vietos traukiniais, busais ir lėktuvais. Miestas pilnas įvairių viešbučių, restoranų, parkų ir kitų susitikimo vietų, taip kad jūs kartu su giminėmis kiekvieną dieną galite praleisti labai ramioje ir malonoje nuotaikoje.

Gordon Travel Service jau kelintą kartą organizuoja panašias keliones. Paaškę, kad šios kelionės labai populiarios Čikagos lietuvių tarpe. Dvi jų suorganizuotos grupės susitiks su giminėmis šią vasarą išvažiuoja — viena birželio, o kita liepos mėnesiais, bet jos jau yra visiškai užpildytos.

Jei kas dar norėtų prisijungti prie rugpjūčio 31 d. grupės, tai turi skubėti užsiregistruoti galimai anksčiau. Parašykite Gordon Travel Service, 220 S. State St., Chicago, arba patelefonuokite WE 9-6362, ir gausite visas informacijas. (Pr.)

SKAITYK PATS IR PARAGIN

KITUS SKAITYTI

LAUJ IENAS

TRUMPAI

— *Liet. Savalkiečių Draugijos narių susirinkimas* įvyko gegužės 25 d. Hollywoodo salėje. Jį atidarė pirm. A. Burbiene trumpa kalba. Ji priminė mirusius Savalkiečių krašto — Pajevonio apylinkės — ūkininkus: Alf. Petrauską, Br. Protasevičių, K. Norkevičių ir P. Sarksauską. Jie buvo pagerbti atstojimu ir tylos minutė. Kasmet jie yra prisimenami ir pagerbiami, kaip te krašto didvyriai, kovojusieji už ūkininkų reikalus. Vėliau buvo svarstomi organizaciniai reikalai. Įstojo du nauji nariai — Miežienė ir Antanavičienė. Protokolą perskaitė E. McNamee, Ona Muliois, Bern. Žemgulis ir Jz. Puidokas sudaro komisiją piknikui rengti birželio 5 d. Liepos daržę, sirgo W. Rogeris, O. Zinkevičienė ir E. Aksomaitienė, o gimimo dieną šventė J. Sačiūskas ir W. Rogeris. Sudainuota II-giausių metų.

— *Reguliari diena Montessori klasėje* filmas, padarytas D. Korzonienės, kuriame aktorai yra AL Montessori d-jos Vaikų Namelių ant 69 gatvės auklėtiniai, bus rodomas Vidurinės Amerikos Montessori Mokytojų paruošimo centre birželio mėn. 1 d. tikslu supažinti būsimuosius mokytojus su pagrindiniais dr. M. Montessori auklėjimo principais.

— *Jaunimo Metų ir kongreso proga* rengiamoje vasaros stovykloje dalyvauja apie 80 jaunuolių iš kitų kraštų (neskaitant Kanados). JAV LB Centro valdyba telkia lėšas iš kitų kraštų atvykusiems jaunuoliams stovyklos išlaidas apmokėti (\$40 asmeniui). Stovyklos išlaidoms apmokėti aukėjo: A. V. — \$100, Kazimieras Brenčius ir Algis Cepėnas — po \$50, dr. Vyt. Tauras ir dr. R. Sidrys — po \$40. Aukos siųsti Centro valdybos adresu: 7252 So. Whipple St., Chicago, Illinois 60629.

— *JAV Lietuvių Bendruomenės Centro* valdyba gegužės mėn. bendrarašiu ragina visas apylinkių ir apygardų valdybas rinkti parašus po petičija Junglinėms Tautoms ir remti Dainų Šventės ir Jaunimo Kongreso rengimo darbus. Tuo pačiu bendrarašiu Centro valdyba prašo apylinkių valdybas rinkti naudotus vadovėlius, kurie bus persiųsti Pietų Amerikos lietuviams.

— *Ligija Bieliukienė*, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos centro valdybos pirmininkė ir pasaulinės moterų organizacijos — GFWC tarybos narė, atvyksta į šios pasaulinės organizacijos deimantinį suvažiavimą. Suvažiavimas įvyksta š. m. birželio mėn. Conrad Hilton viešbuty Chicagoje. L. Bieliukienė šiame pasauliniame moterų forumo kels Lietuvos laisvės problemą.

— *Šeimyniškas pobūvis* Chicago Vytuto Didžiojo Salių "meno kuopelės" dalyviai (kurie gegužės 7 d., Auditorijoje, pastatė spektaklį "Tėvynės Sakalai") praeitą šeštadienį Hollywoodo salėje turėjo šeimynišką subūvimą — kavutę. Susirinko apie 40 asmenų. Vaisės buvo labai skanios ir gausios, paruoštos "Sesių" Salių. Gėrimų, žinoma, netrūko.

Vaisės prasidėjus, valdybos vardu tarė žodį p. Išganaitis, kviesdamas visus ir toliau darbuotis meno kuopelėje ir tuo būdu patraukti daugiau jaunimo prie lietuviškumo. Įdėmias Vinc. Kudirkos žodžius "... vardan tos, Lietuvos, vienybė težydi", prašė visus vieningai darbuotis Salių kuopelėje — Lietuvos naudai.

Po to tarė žodį meno kuopelės vadovas p. Petrauskas, dėkodamas iš eilės visiems, kurie prisidėjo prie spektaklio paruošimo. Ypatingą padėką pareiškė p. Brinkai ir p. Matulevičiui, kurie, nebūdami šauliais, taip nuoširdžiai darbavosi jų eilėse.

Vakaras labai gražiai buvo praleistas su dainomis ir šokiais.

Visi išsiskirstė tikrai linksmomis nuotakoj. *Dalyvavę*

APDRAUDU AGENTŪRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir bižnjo.
Patogūs išmokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI
Lietuvą ir kitus kraštus.

DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS
GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIUSKIENE

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
PREKIŲ VIŠOJ AMERIKOJ
• Gintarinių žiedų, karolių, apyrankių, auskarų ir kita.
• Rašomų mašinelių su lietuviškais ir kitų kalbų raidynais, Europoj ir Amerikoje gamintų.
• Medžio, odos ir kitokių rankdarbių su lietuviškais motyvais, kurie primena Lietuvą.
• Lietuviškų plokštelių, knygų ir gaidžių.

Tose pat patalpose siunčimo įstaiga "WORLD PARCEL SERVICE". Siuntiniai siunčiami tiesiai iš Chicago į Lietuvą ir kitus kraštus, todėl pigiau kainuoja.

Yra didelis prekių pasirinkimas labiausiai Lietuvoje reikalingų. Ką bepritarumėte ar siunčiate, mašiniai prašome pasitarti mūsų įstaigoje, iš to neabejotinai turėsite naudą.

J. KARVELIS & CO.
WORLD PARCEL SERVICE
2715 W. 71st Street, Chicago, Ill.
Tel.: 471-1424
Patyrusi Vedėja
D. Karvelytė-Grėbliūnienė

VISŲ RŪSIŲ
TAUPMENOMS
4 KARTUS
METUOSE

4 1/2%
TURTAS VIRŠ \$100,000,000
REZERVAI VIRŠ \$9,500,000

BENDROVĖ IŠ SENO VEDAMA TEVO IR SŪNAUS.
JUSTIN MACKIEWICH,
Direktorių Tarybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,
Prezidentas

VALANDOS:
PIRMADIENIAIS 9 iki 8 v.v.
ANTRADIENIAIS 9 iki 4 v.v.
TREČIADIENIAIS uždaryta
KETVIRTADIEN. 9 iki 8 v.v.
PENKTADIENIAIS 9 iki 4 v.v.
SEŠTADIENIAIS 9 iki 12 v.

4192 ARCHER AVE. CHICAGO, ILLINOIS 60632. VI 7-1141

♦ 3-čiosios Dainų Šventės Komitetas nuoširdžiai prašo visus geros valios lietuvius, kurie gali apnakvinti choristus liepos 2-3 dienomis, pranešti laiškais ar telefonu sekančiu adresu: Antanas Buga, 842 W. 33rd Place, Chicago, Ill. Telefonu šaukti: YA 7-3964 vakarais iki 12 val. nakties. (Pr.)

♦ Nauja lietuviška vasarvietė ant Michigano kranto! "CRESCENT LODGE" Resort, 225-7 Oak St., South Haven, Mich. Savininkas — Antanas Trinkus, Didelį, patogų kambariai, puikus maistas, krautuvės, golfas, tenisas, krepšinis ir čia pat Black River žuvis! Patogus susisiektis su Čikaga ir Detroitu. Dėl sąlygų skambinkite Čikagoje — 586-3960 arba South Haven — 637-4683 (po 8 P. M.). (Pr.)

Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos. Tiesioginis agentas Bank For Foreign Trade, Maskvoje.

Turi Bankų Dept. leidimą ir apdraudą.

Apsidraude \$20,000.00. Oficialios USSR kvitos pasirašytos gavėjo.

Pristatoma per 2 savaites. Jokio atskaitymų.

Kursas:
9 rubliai už \$10.00
iki \$30.00 — \$2.75
Virš \$30.00 — 10%
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad St., Newark, N. J.

Rašykite angliškai arba lietuviškai, prašydami pilnų maisto, audinių ir dovanų katalogų.

GRAMERCY
(IST. 1945)
115 E. 28 ST., NEW YORK, N. Y.

Union 6-0206

Baltic Hotel
7643 HARDING AVENUE
MIAMI BEACH 41, FLORIDA
BLOKAS NUO PAJŪRIO
Sophie ir Bernice Welicka

TAUPYKITE
MIDLAND SAVINGS
4 1/2%
ANT VISŲ
SĄSKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų
sąžiningai patarnaujame
lietuviams.

Kiekviena
sąskaita
ligi
\$10,000
apdrausta
Federalinės
valdžios
agenturoje

August Saldukas,
Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

Pinigų taupymui nereikia važinėti,
juos galite atsistoti paštu,
nes mes apmokamvis pašto
persiuntimo išlaidas.

4 1/2%
Dabartinis dividendas
išmokamas du kart.
per metus.

MUTUAL
Federal
SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAR ROAD • CHICAGO & ILLINOIS
Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanowicz, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MUSŲ ĮSTAIGOS

STANDARD
FEDERAL
SAVINGS AND LOAN
ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE. CHICAGO, ILLINOIS 60632. VI 7-1141

EVERGLADES

Vienas didžiausių žemės rojaus parkų Floridoje pradeda išdžiūti



BALTIEJI PELIKANAI EVERGLADES VANDENYSE

Baltieji pelikanai, sparnus ištiesus, siekia iki 9 pėdų nuo vieno sparno galo iki kito. Jie yra didesni ir skaitomi gudresniai už rudojusius. Žvejodami jie išsiriškioja ilga vora arčiau kranto ir vadui davus komandą, visi pradeda smarkiai sparnais tvoti į vandenį, tuo būdu išsąsčius žuvis suvartydami į seklumą, kur paskui jas sulenka semia savo didžiuliais snapais. Rudieji pelikanai žvejoja pavieniai: pamatę žuvį pasikelia aukščiau ir akmenis greičiu neria į vandenį.

Florida žodis reiškia žydinčią žemę, kuri čia žiemą vasarą lyg dangus žvaigždėmis yra gėlėmis nusagstyta. Negana to, Florida turi gerą tuziną ištaigingų ir žydinčių augmenija neapsakomai turtingų sodų bei parkų. Tikrai tropikiniai sodai yra: Bush Gardens su 88,000 žmonių rankomis pasodintų medžių, palmių ir žydinčių gėlių krūmų. Čia lyg Nojaus arkoje surinkta po keletą ar keliolika porų visų tropikinių kraštų paukščių. Coral Gables, Miami priemiestyje, yra Farchild Garden, tai vienas didžiausių pasaulyje botanikos sodų. Keli kiti matytini yra Cypress Gardens prie Winter Haven, Sunken Gardens (Nuskendę sodai), St. Petersburg; Karibų sodai, Vero Beach, Miami Vizcaya, sostinės Talahasės miesto gražieji Killearn sodai ir kiti. Bet visus tuos sodus į vieną kišenę susidėtų Everglades nacionalinis parkas, skaitomas didesniu už Delaware valstybę. Tai vienintelis gamtos parkas ne žmonių rankomis pradėtas griauti. Tai yra pusantro milijono akrų vandeningos žemės plotas, pačios gamtos "sutvertas", kad čia galėtų gyventi tokie gyvūnai, kuriems kitur šioje planetoje mažai beliko vietos: čia yra didžiausios laukinių, ypač vandens paukščių peryklos, krokodilų, alig-

torių jūrinių karvių, ir šliužų bei roplių karalystė, tikras vandens parkas, gyvų sutvėrimų muziejus, tikrasis žemės rojus, kur visai gyvūnijai buvo laisva gyventi ir daugintis.

Everglades nacionalinis parkas užima patį pietinį Floridos pusiasalio galą; važiuojant iš Miami į St. Petersburgą keliu No. 41 tikrasis parkas lieka kairėje, bet Everglades raistynai užima visą pietrytinį Floridos galą iki pat didžiojo Okeechobee ežero. Tai yra iki šiol tebebuvusi veik neištirta subtropikinė dykuma, kupina netikėtų siurprizų, dėlto yra stipri atrakcija įvairiems gamtos mėgėjams ir nuotykių ieškotojams, kartais su tragais rezultatais, kaip matysime toliau iš susitikimo su kiauuruoju smėliu...

Į Everglades nacionalinį parką iš Miami yra įvažiuojamas keliu No. 27 per Homestead arba No. 1 keliu, kuriuo važiuojame į Key West.

Į šiaurę nuo kelio 41, kur išsiplėčia tikrosios laukinės Everglades, per šimtus mylių, nesimato jokių kelių, išskiriant iš Okeechobee ežero į Atlantą iškastus keturis didžiulius nusausinimo kanalus. Tad apie šią egzotinę dykumą tegul pasakoja ekskursijų vadovai ir patys nuotykiautojai.

Everglades nacionalinis par-

kas oficialiai parku buvo paskelbtas ir padarytas tik 1947 m. Tačiau kaip JAV valdžios, taip šios šalies gyventojų noras yra apsaugoti visas Everglades, šią vienintelę mūsų žemėje milžinišką balą, kur medžiai, žolės, vanduo ir vandeniniai gyvūnai yra susigiję į vieną bendrą, vieni kitus papildančią "seimą". Bet štai Audubon draugijos (kurios tikslas apsaugoti laukinę gamtą ir laukinius gyvūnus) atstovas, ištyręs Everglades praeitais metais, paskelbė, kad šis didysis egzotinis liūnykas jau išmiršta — dėl vandens stokos. Jis rašo:

Praeiti birželio mėnesį vėl ištyriau Everglades. Šį kartą radau nebe rojų, bet greičiau be vandens kepinančioje saulėje džiūstančią pragarą. Everglades išmiršta, jos vandenduobės, upeliuose ir balose išdžiūstant paskutiniam vandens lašui. Kadai buvę skaisčius vandens šandien pavirtę purvina sruuba, kurioje tik padvėsusios žuvys plūduriuoja. Medžiai, kurie būdavo paukščių gyvenimo pilni, šandien stovi lyg nebegyvi. Tik vultūrus (maityvanagiai) turi didelę puotą... Šiandien šis trečias mūsų didžiųjų nacionalinių parkų miršta iš troškulio dėl keturis metus nusitęsusių sausros ir dėl pradėto vandens kontrolės projekto.

Kai 1947 metais pietinė Florida daug nukentėjo nuo potvynio, Kongresas patvirtino U. S. armijos inžinierių korpuso paruoštą potvynių kontrolės projektą. Tas korpusas visą šį milžinišką plotą išraus kanalais, perkaisais, apvedes tvenkiniais (vien kanaly iškasta 1,400 mylių ir pylimų pastatyta 75), tam reikaliui iki šiol išleisdamas \$381 milijonus dolerių, nors dar tik 45 nuosimčius projekto tėra atlikę. Tokia esanti netvarka tos komplikotos konstrukcijos administravime, kad 500 kartų daugiau vandens ešą nuleidžiama į jūrą, negu į Everglades, o kai Audubon draugija norint įsikšti, tai inžinieriai atkerta, ešą "jums daugiau rūpi paukščiai negu žmonės"...

Visai panašiai, kaip toks pat inžinierių korpusas atsakė Indiano Kopų Gelbėjimo (Save the Dunes) komitetui, kada tas komitetas bandė išgelbėti gražiausius kopkalnius prie Michigano ežero, kur šandien jau riogso būsimųjų plieno liejyklų milžiniškų pastatų kompleksai.

(b. d.) J. Pr.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJENAS"

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Dominick ir Petronėlė Babiliai Chicagoje

Dominick ir Petronėlė Babiliai, savo laiką ilgai gyvendami Chicagoje, daugiausia Marquette Parke, šiomis dienomis atvažiuo iš Kalifornijos, Yucalpos, į lietuvių sostinę Ameriką ir apsigyveno pas Frances Druktenis, 7158 So. Rockwell.

Jie savo mašina skubėjo, kad galėtų dalyvauti Lietuvių Tautinių Kapinių Kapų Puošimo Dienos iškilmėse. Jiedu laiku pasiekė Chicago, aplankė kapines ir Kapų Puošimo Dieną susitiko daug senų pažįstamų. Apgailestavo, kad kelių artimų savo draugų tikrai paminklus rado, o jų pačių gyvųjų tarpe jau nebuvo.

Babiliams taip pat rūpėjo dalyvauti savo sesers anūkės Adriane Hadenick mokyklos baigimo iškilmėse, kurios įvyks birželio 23 dieną.

Pimradienį, birž. 6 d., abu Babiliai išvažiuoja į Wisconsiną. Hertel srityje, esančioje apie 210 mylių nuo Chicago, yra apsisistos pas senus savo pažįstamus Mikučius ir plauks žuvažiuoti. Wisconsin žuvis gera, duodasi lengvai pagaunama. Pasisvečiavę pas Mikučius,

abu Babiliai vėl grįš į Chicago, kad galėtų dalyvauti pavasarinėje Naujienų piknike. Jeigu laikas leis, tai jiedu dar pasiliks ir Dainų šventei, bet šis reikalas bus nuspręstas tikrai po Naujienų pikniko.

Kaip Domininkas, taip ir Petronėlė tvirtina, kad Kalifornijoje, ypač Yucalpoje, oras labai sveikas ir klimatas malonus. Jeigu kuri diena sušila, tai masinon sėdęs gali pakilti į kalnus ir atvėsti. Jeigu jau vėsu, tai nusileidi į slėnį ir gali tuojau apšilti.

Abu Babiliai buvo užėję į Naujienas, apsimokėjo dienraštį ateinančioms metams ir pasidalino kelionės išpūdžiais ir susitikimais su senais pažįstamais.

Širdį patikrins per telefoną

Northwestern universiteto medicinos centras įsirengė pirmą tokį naują išradimą, kad per telefoną bus galima perduoti ligonio širdies stovį. Į ligonio kambarį įvežama mašina, panaši į televizijos priėmuvą. Prie ligonio krūtinės pritaisomi tam tikri elektrodai, kuriais užrašomos elektrokardiogramos, ir tos per telefoną perduodamos ištyrimui. Visa procedūra trunka tik 3 minutes ir ligoniui nesudaro mažiausio vargo. To centro direktorius Dr. Wessel sako, kad mašinai pilnai pradėjus veikti, bus galima viena mašina padaryti po 20,000 širdžių patikrinimų per vienus metus.

Itaria virusą esant vėžio kaltininku

Kolumbijos universiteto tyrinėtojų grupės raštu atsiųstame pranešime Amerikos urologų susirinkimui Chicagoje pareiškama, jog pirmą kartą pavyko surasti virusus, kurie žariami esą vėžio sukėlėjais.

Tyrinėjant vyrų prostatos vėžio celės iki 300,000 kartų padidinančių elektroninių mikroskopu rasta, kad "normalios" vėžio celės buvo susimaišiusios su pailgomis į virusus panašiomis dalelytėmis, mediciniškai vadinamomis filamentais. (Filament vadinami pailgiais, į silko siūlus panašiais audiniais). Tokie pat filamentai sukelia žaizdas varlių inkstuose.

Daktarai aiškina, kad virusai turėtų visą laiką "gyvena" žmogaus organizme, tik organizmas yra su jais susigijęs ir jie nekenkia, kol nesutrunka organizmo hormonų sistema.

Jei visiškai aiškiai bus nustatyta, kad tie virusai yra tikrieji vėžio kaltininkai, nebus sunku būsią prieš juos išrasti skiepus.

Žuvo ne 519, bet 542

Pilnomis ir galutinėmis žiniomis, per praeitąjį Kapų Puošimo savaitgalį JAV-bėse nuo automobilio žuvo viso 542 žmonės. Tai naujas trijų dienų savaitgalio rekordas. Be to, per Kapų Puošimo savaitgalį, nuo penkta-

dienio pavakario iki antradienio vidurnakčio, 47 žmonės nuskendo besimaudydami ir 93 prigrėdė laivelį nelaimėse.

Kalifornija ir šį kartą pasiilko pirmoje vietoje su 55 trafikio nelaimėmis. Aliaska, Havajai, Rhode Island, Vermont ir Kolumbijos Distrikas neturėjo nė vienos nelaimės.

Cook apskrityje žuvo 10 žmonių, iš jų 5 Chicago mieste, kur 303 dar buvo sužeisti.

Nacionalinės saugumo tarnybos prezidentas Howard Pyle mano, kad už dar vieną bilijoną dolerių būtų galima kiekvienais metais žymiai pagerinti saugumą, padidinant plentų policiją, trafikio saugumo inžinierių skaičių, pagerinant automobilį inspekciją ir trafikio ženklus bei rodykles.

Atidaromas diabetikų egzaminacijos centras

Nuo ateinančio liepos mėn. 1 dienos naujajame Civic Center dangoraižyje atidaromas centras diabeto (cukrinei ligai) tirti, kuriam patalpos numatytos Civic Centro-CL-88 kambariame. Apskaičiuojama, kad visose JAV-bėse yra apie 4 milijonai diabetikų, kurių bent pusė nė patys dar nežino, kad turi tą ligą.

Diabeto centrui vadovauja Chicago Sveikatos Taryba. Patarnavimas žmonėms nieko nekautuos.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

CRANE SAVINGS and Loan Association



B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antradienį penktadienį 8:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadienį uždaryta.

4 1/2%

5%

current dividend

on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. Už 1 metų investavimo bonus mokama 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632

VALANDOS: Pirmadienį, Antradienį, Penktadienį 9 v. r. — 4:30 p. p. Trečiadienį, Ketvirtadienį, Šeštadienį 9 v. r. — 8 v. vak.

MOVING PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokštai - Naujaisi kraustymo trokštai
Jūsų metų patirtimas - Jūsų išsami patirtimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wilbrook 5-9709

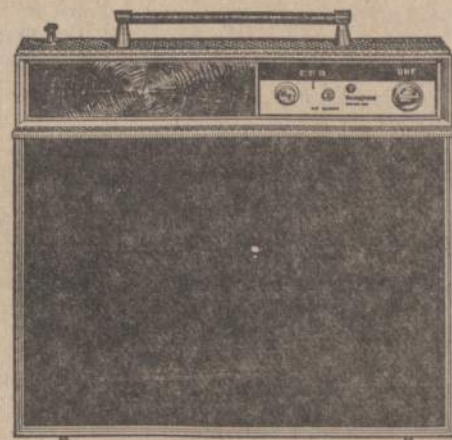
Now at GLASER'S



Model CK-6520

WESTINGHOUSE 21" INSTANT-ON™ COLOR TV

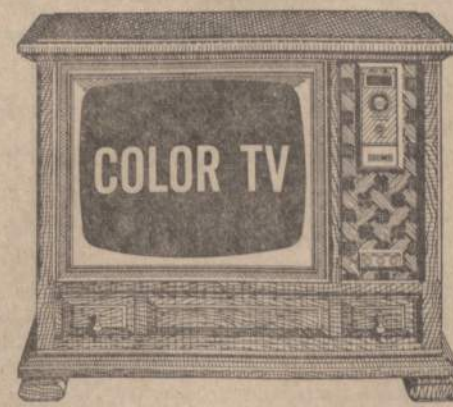
• Instant-On™ Color TV — Sound At Once, Picture in 6 Seconds • Instant Color Fidelity Automatically Assures Immediate, Totally Pure Color • Westinghouse 21" HIGH BRIGHT Picture Tube — full 265 Sq. Inches of Nature's Truest Colors • 25KV Picture Power • Automatic Color Control • Illuminated Pop-Up VHF/UHF Channel Numbers • Memory Fine Tuning • Contemporary Styling in Walnut Grain Finish on Selected Hardwood Solids and Genuine Hardboard paneling



Model P-3080/P-3081

WESTINGHOUSE JET SET 19" INSTANT-ON™ TV

• Turned Off — A New Kind Of Television, It Doesn't Stare Back At You • Turned On — A New Kind Of Picture — Softer, Clearer, Easier to Watch • Top Front Controls with Illuminated Pop-Up VHF and Slide-Rule UHF Channel Numbers • Instant-On™ TV — No Wait, No Warm-Up, No Walk Back • Special Duty Chassis for Weak Signal Areas • Memory Fine Tuning • Twin Telescoping VHF/UHF Antenna • Cobalt Blue or Granada Brown



Model CK-7001A

WESTINGHOUSE 23" RECTANGULAR INSTANT-ON™ COLOR TV

• 23" Rectangular HIGH BRIGHT Tube — More Picture Area in a Slimmer Cabinet • 278 Sq. Inches of Thrilling Color • Instant-On™ Color-TV — Sound At Once, Picture in 6 Seconds • Instant Color Fidelity Automatically Assures Immediate, Totally Pure Color • 25KV Picture Power • Automatic Color Control • Illuminated Pop-Up VHF/UHF Channel Numbers • Memory Fine Tuning • Mediterranean Styling in Pecan Hardwood Veneers and Solids

Glaser's Furniture & Appliance Co.

5115-5123 So. Kedzie Ave.

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

PProspect 6-1790

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months. \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams \$16.00	
pusei metų \$8.50	
trims mėnesiams \$4.50	
vienam mėnesiui \$1.50	

Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams	\$14.00
pusei metų	\$7.50
trims mėnesiams	\$4.00
vienam mėnesiui	\$1.50

Užsienioose	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
vienam mėnesiui	\$2.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Rusai gins "savą" Mandžūriją

Sovietų Sąjungos valdžia yra susirūpinusi savo žemių saugumu Sibire. Joms gresia pavojus iš komunistinės Kinijos.

Aukščiausiojo sovieto pirmininkas Nikolai Podgorny aplankė Chabarovską rytiniame Sibire, kur buvo surengtos didelės patriotinės iškilės. Podgorny pasakė kalbą ir įteikė Chabarovsko sričiai Lenino ordiną.

Sovietų imperijos prezidentas savo kalboje pareiškė, kad sovietų liaudis "budi" ir yra pasiryžusi ginti savo krašto sienas nuo užpuolikų. Klausytojų dėmesį jis atkreipė ypač į tolimąsias sovietų sritis, kurios esančios "aplaistytos mūsų protėvių krauju ir prakaitu". Jis saugoja nuo priešų pasienio sargybos, Raudonoji armija ir Ramiojo vandenyno laivynas.

Nors Podgorny neįvardijo "priešų", nuo kurių tas žemes saugoja Sovietų Sąjungos ginkluotos jėgos, bet buvo aišku, kad pirmoje eilėje jisai turėjo galvoje raudonąją Kiniją, kuri ne vieną kartą reikšė pretenzijas į tam tikrą Mandžūrijos dalį. Vienu laiku tas žemes buvo užėmę japonai, bet Antrajame Pasaulio kare Japonija buvo sumušta, apkariyta ir nuginkluota. Kol kas ji Maskvos imperialistams nepavojinga.

Maskva dabar bijo agresingo Mao Tse-tungo režimo, valdančio Kiniją. Ideologinių nesutikimų pagrindu tarp Maskvos ir Pekino yra neišspręstas ginčijamų teritorijų klausimas.

Sovietų Sąjunga šiandien yra kur kas galingesnė už Kiniją. Bet Maskvos valdiniai, gyvenantieji rusų imperijos pakraščiuose srityse, Azijoje ir Europoje, nėra atsidavę Rusijai. Jei tik jie gautų progą, jie mielai nuo maskoliškos "tėvynės" atsimestų. Kilus karui su dideliu priešų, SSRS valdžiai susidarytų pavojus tą sričių netekti.

Štai dėl ko Kremliaus banditai nuolatos šneka apie "taiką" ir savo "taikos meilę", — tuo pačiu laiku nepalaidami ginkluoti ir laikydami milžinišką armiją.

Prezidento Podgorno kelionės į Chabarovską tikslas buvo įskiepyti sovietiniams Tolimųjų Rytų piliečiams maskolišką patriotizmą. Bolševikiškas komunizmas jiems niekad nebuvo patrauklus, o dabar jau visi mato, kad jisai baigia nusigvyventi.

Dominikoje laimėjo dešinieji

Dominikonų Respublikos prezidento rinkimuose, trečiadienį, laimėjo dešinėsios vadinamųjų Reformininkų

partijos kandidatas Joaquin Balaguer prieš kairiasparnių remiamą Dominikonų Revoliucinės partijos kandidatą Juan D. Bosch.

Tai buvo nemaža staigmena patiems dominikonams ir užsieniečiams.

Bosch yra liberalas ir buvo išrinktas prezidentu 1963 metais, bet ėjo savo pareigas tik 7 mėnesius ir buvo nuverstas. Matyt, baimė, kad jisai vėl gali būti nuverstas, paskatino daugelį balsuotojų neremti Bosch.

APŽVALGA

Gandai numušė akcijų kainas

Gegužės 31 d. buvo pasklidę gandai, kad prasidėjo pasitarimai su šiaurės Vietnamu apie taiką. To pasėkoje žymiai nukrito biržoje didžiųjų korporacijų akcijų (šerų) kainos.

Tuos gaudus paleido vienas žinių savaitraštis, įdėdamas savaitės gale pranešimą, jogei tarp šiaurės Vietnamo igaliotinių ir Amerikos diplomatų užsimezgė pasikalbėjimai, kurie gali būti priedu prie formalių taikos derybų.

Laisvės departamentas atsisakė tą pranešimą patvirtinti, bet jo ir nepaneigė. Tačiau biržos spekuliantai nusigando, kad, įvykus taikai Pietryčių

Azijoje, sumažės darbai ginkluotųjų amunicijos ir įvairių karo pabūklų gaminiui įmonėse. Ir jie suskubo pardavinėti tų įmonių savininkų akcijas. Per vieną dieną buvo parduota 5,770,000 akcijų. Kai kurių jų kainos nukrito tarp 6 ir 10 dolerių.

Bet karas Vietname nesustojo ir, tur būt, dar greit nepasibaigs. Kurie supirko karo pramonės akcijas pagipintomis kainomis, turės progą pasipelnyti.

Laisvas akcijų pirkimas ir pardavimas yra neapseidami dalykai kapitalistinėje santvarkoje. Kitaip pramonė negalėtų sukelti reikalingų jai kapitalų.

Bendruomeninė veikla

LB Marquette Parko apylinkės valdyba savo posėdyje šių metų gegužės mėn. 19 d., apsvačiusi pagausėjusius darbus ryšium su artėjančia Dainių švente, nutarė pakviesti į valdybą pirmą kandidatą p. Noreiką ir pavesti jam laikinai Dainių šventės biuleto platinimo komisijos pirmininko pavaduotojo pareigas. Biuleto platinimas yra pavestas Karvelio prekybos namams, kurių vadovai yra Diemantė ir Saulius Grebliūnai, 2715 W. 71st St., Chicago, Illinois, 60629. Telef. 471-1421. Norintieji biuleto įsigyti, kreipiasi asmeniškai ar paštu virš nurodyto adresu. Biuleto platinimo komisijos pirmininko J. Vepšto pranešimu, jau išplatinta virš 1,000 biuleto. Provincijos užsako paštu didesniais kiekiais. Jaunimui, dalyvaujančiam Jaunimo Kongrese, bus duodama 50% nuolaida nuo kiekvieno biuleto kainos.

Igaliojimas prie Liet. Fondo p. Diminaskas prašo pagyventi į Fondą verbavimo veiklą, įsijungiant į asmenišką propagandą, raginant stoti į Fondą

nariu, kad ir su mažesniu įnašu.

Izdininko p. Rožansko pranešimu šiuo metu V-ba turi kasoje apie \$500. Visapusiškai apsvačius mokyklų reikalus, nutarta šiais metais mokykloms skirti žemiau sekančias pinigines pašalpas: 1) Montessori vaikų namelių mokyklai, su 20 abiturientų, nupirkti kiekvienam po knygėlę "Gulbė karaliaus pati", 2) Krist. Done-laičio mokyklai, su 60 abiturientų, skirti \$100, iš kurių nupirkti 3 knygas ir jomis apdovanoti 3 geriausius pažymiais baigusius mokyklą, o likusius pinigų skirti mokyklų reikalams, 3) Marquette Parko Li-tuanistinėi Mokyklai, su 52 abiturientais, skirti \$100, iš kurių nupirkti 3 knygas ir jomis apdovanoti 3 geriausius pažymiais baigusius mokyklą. Likusių sumą skirti mokyklų reikalams. 4) Tėviškos Parapijos mokyklai, kuri šiais metais abiturientų neturi, skirti mokyklų reikalams \$25.

Šių metų birželio mėn. 17 d. mūsų apylinkės vardu suruošti Lietuviškos televizijos pusva-

landžio programą, minint mūsų Tautos kankėjas, su rašytojais VI. Ramojum, J. Augustaityte - Vaičiūniene, J. Švabaitė - Gylėne, K. Bradūnu ir aktorium Raudoniu. P. S.

LIUDNŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ - ISVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Liudnųjų birželio įvykių - išvežimų minėjimą ruošia Chicago Lietuvių Taryba ir Chicago Lietuvių Bendruomenės Apygarda šių metų birželio mėn. 17 dieną 7:30 val. vakare Jaunimo Centro salėje.

Prieš minėjimą, prie paminklo sodelyje, aukurą uždega ir vainiką padeda jaunimo atstovai, žodį taria Apygardos atstovas Stepas Ingaunis ir sugiedama giesmė Marija, Marija. Iškilms prie paminklo tvarko ir joms vadovauja Petras Šeštakauskas.

Salėje: atidarymo žodis — Tarybos pirm. kun. A. Stašys, Jungtinių Amerikos Valstybių ir Lietuvos himnai, invokacija — buvusio Sibiro kalinto kun. K. Jurksėno, Lietuvos Generalinio Konsulo-Dr. P. Daužvardžio žodis, trumpa Amerikos Lietuvių Bendruomenės Centro valdybos nario Vaclovo Kleizos paskaita, smuikininkas Povilas Matukas, violončelistas Petras Armonas ir pianistas Manigirdas Motekaitis atliks Shuberto Es-Dur trio antgają dalį, Cicero Aukštėnšios Lietuvos mokyklos vaidinimas - vaizdelis, solistės ponios Mastienės solo, akomponuojant pianistui M. Motekaičiui.

Chicago lietuviškių visuomenė, suprasdama minėjimo prasmę ir reikšmę, kviečiama gausiai minėjime dalyvauti ir šia proga pasirašyti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso petiją Jungtinėms Tautoms.

Kun. A. Stašys,
Tarybos pirmininkas
St. Šiaučianas,
Apygardos pirmininkas

• Moterims ypač patinka tokie pamokslai, kurie tinka pritaikinti savo vyrų būdai.

• Prieš rafinuotą moterį vyras turi tik vieną efektingą ginklą, tai savo skrybėlę, kurią pabėgdamas gali pasiimti.

• Mano draugas apsidėdė ultramoderniškai: jis eina savo keliu, o jo žmona samdo detektyvą susekti, kas yra jo kelias.

• Kas veda savo sesers geriausią draugę, yra didelis optimistas.

ANTANO J. RUDŽIO KALBA

(Pasakyta Vilniaus Vytauto Didžiojo Gimnazijos auksinės sukakties minėjime Chicagoje, gegužės 28 d.)

(Tęsinys)

Vienas iš sėkmingiausių ginklų mūsų kovoje būtų — tinkamas šio krašto viešosios opinijos nuteikimas pavergtos Lietuvos bylos naudai. Visi juk gerai žinome, kokių svarbių reikšmę šiam kraštui turi viešoji opinija. Prie jos taikosi krašto administracija, net ir užsienio politika. Viešosios opinijos reikšmę patys dabar matome Vietnamo reikale. Tu opinija dar nebuvo pilnai parengta ir nukreipta prieš komunizmo pavojus, kurie pražūtingai gresia viso pasaulio laisvei ir gyvybei.

Kad mes atkreiptume tinkamą viešosios opinijos dėmesį į Lietuvos reikalus ir į užmaskuotą komunizmo grėsmę dar likusioms laisvoms pasaulio tautoms, turime visada ir visur parodyti, kad mūsų tauta turi labai seną ir garbingą praeitį, kad šioje tautos nelaimės valandoje esame verti ne tik užuojautos, bet ir pagalbos.

Lietuvos laisvinimo tikslas yra garbingas ir teisingas. Mes kovojame už senos ir garbingos valstybės teisių ir laisvės atstatymą. Juk Vytauto Didžiojo laikų Lietuva siekė nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Lietuvių tauta nuo žilų amžių yra žinoma kaip garbinga, taikinga ir darbšti. Lietuvoje sau užovėję ir nuosirdžią prieglaudą rado visos tautinės mažumos. Visais laikais jos be išimties patyrė iš mūsų visišką toleranciją ir pagarbą. Tai jau garantavo ir Lietuvos Statutas, išleistas Vilniuje 1518 metais.

Yra gi istorinis faktas, kad pirmoji žydų rabynų seminarija Europoje buvo įsteigta ne kur nors kitur, bet Lietuvoje. Apie lietuvių tautos garbingą praeitį ir jos dorybes turime plačiai supažindinti visą amerikiečių visuomenę.

Amerikos Lietuvių Taryba, tai gerai suprasdama, planuoja atitinkamas priemones prieiti ir plačiu mastu paveikti viešąją opiniją visoje didžioje Amerikoje, atkreipti ypatingą dėmesį į pavergtos Lietuvos reikalus. Šią akciją pravedant, planuojama atitinkamai informuoti apie Lietuvos reikalus visas žymiausias šio krašto patriotines organizacijas nuo Atlanto iki Pacifiko, kaip: visas Karo Veteranų organizacijas, Amerikos Revoliucijos Dukteris, Rotary Klubi-

bus ir daugybę kitų, ir prašysime lietuvių kalbėtojus prabilti į juos atitinkamu žodžiu, nušviečiant mūsų garbingą praeitį ir liudnųjų lietuvių tautos didingantį bolševikų okupacinę priespaudą. Taip pat mes juos informuosime atitinkamais laiškais. Tegų kiekvienas šio krašto žmogus, ar jis būtų gydytojas, inžinierius, technikas, mokslininkas, profesorius, mokytojas, kariškis, darbininkas, tegu aiškiai žinos Lietuvos tragediją ir pragaistąsias komunistų darbus pasaulyje. Tegų kiekvienas amerikietis žino mūsų siekius ir mūsų kovos tikslus ir tegu viešoji opinija būna mūsų pusėje. Mes turime turėti šiam kraštui daug draugų, kurie ištiesių mūsų savo pagalbos ranką, kai ateis mūsų lemiamoji valanda. O tikėjime — ji mums tikrai ateis.

Tik tam mes turime būti vieningi ir pasiryžę. Neturėtų mūsų tarpe būti ekstremistų, kurie tik nori į save atkreipti sensacingą dėmesį. Taip pat mes kartais mažai reikšmės turintiems dalykams atkajame per daug pinigų ir laiko.

Šis kraštas suteikė mums svetimą prieglobstį ir laisvę. Todėl, tai įvertindami, ir mes turime savo darbais, savo talentais ir sugebėjimais ir visais būdais nuosirdžiai prisidėti prie šio krašto gerbūvio palaikymo ir parodyti, kad mes Ameriką tikrai mylime ir gerbiame.

Eikime ranka rankon su šio krašto valdžia, nes tik šita šalia pirmoji mums išties pagalbos ranką lemtingą mūsų kovos valandą dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, kaip ir dabar jaučiame mums rodomo nuosirdumą nuo pat žiauriosios bolševikų okupacijos valandos iki šios dienos.

— Gradinskas "išbėgėjo", jo krautavėjų buvo labai sumažintos kainos kai kuriems vokiškiems Hi-Fi Stereo aparatams. Dabar Gradinskas daro kitą bandymą: kas dabar perka Hi-Fi stereo aparatą, gauna nemokamai stereo plokštelių už 60 dolerių. Šis pasiūlymas veiks tik ribotą laiką. Gradinsko Hi-Fi Stereo, radijų, magnetofonų, patefonų ir oro vėsinatuvų krautavė yra Chicagoje, 2512 W. 47th St., tel. FR 6-1998, o skelbimas "Naujienose" yra kasdienis. (Pr)

M. GELŽINIS

Dr. Gertrud Mortensen ir Mažoji Lietuva

4

II) Skalos, Nadruvos ir Sūdūvos etninė padėtis.

1) Kronikų parodymai apie gyventojų tautybę ir išnaikinimą (Ausrottung) 13-e amžiuje.

2) Šaltinių (suprask dokumentų) parodymai:

a) Senosios gyventojų kartos dingimas. Skalvių likučiai.

b) Gyventojų prūsikiški tautybė.

III) Dykros išsiplėtimas Skalos, Nadruvos ir Sūdūvos plotuose. (Lietuvių gyvenamų plotų vakarinė siena 1400 metais):

1) Zemačių gyvenamų plotų siena.

2) Aukštaičių gyvenamų plotų vakarinė siena pagal Lietuviškuosius Keliausčius.

3) Lietuvių vakarų sienų pastovumas nuo 13 amž. vidurio.

IX. Disertacijos pirmoji dalis

Autorė pabrėžia, kad medžiagos dėstymas remiasi J. Totoraičio knyga — Die Litaner unter dem Koenig Mindow bis zum Jahre 1263 (Lietuviai karaliaus Mindaugo valdžioje iki 1263), Freiburg i. Sch. 1905 ir R. Krumboltz veikalu — Samaiten und der Deutsche Orden bis zum Frieden am Melnosee — (Zemaičiai ir vokiečių Ordinas iki Melno taikos), Altp. Monatschr. XXVI ir XXVII, 1889 ir 1890. Apie senąją

lietuvių istoriją, be šių dviejų, nebuvę jokio kito veikalo vokiečių kalba.

1. Kaip ponis vaizduoja Zemaitijos ir Aukštaitijos santykius

Ponia pareiškia, kad jos svarbiausias siekis esąs nustatyti 1) ar Mindaugo valdymo laikais Zemaitija buvo susilieję su Lietuvos valstybe, ar tik laisvai į ją teatsirėmusi, ir

2) ar Ipatiejaus Kronikos tvirtinimas, kad 1252 m. Mindaugas "daugybės sidabro pagalba" įvykdęs žemaičių savanorišką įsijungimą į Lietuvos valstybę esąs įtikėtinas ar reikia jį atmesiti?

Ji mano, kad išrišusi problemą, interpretuodama Ordino santykius su Mindaugu 1252-1261 m. laikotarpyje ir Ordino santykius su žemaičiais.

Priešmės krikštą, Mindaugas tapęs Livonijos ordino sąjungininku. Nors žemaičiuose Lietuvos valstybės ir Ordino interesai susidūrę, Mindaugui, beje, čia savo valstybę į rytus, vakaruose buvusi taika reikalinga, ir todėl jis pasiliekęs Ordino sąjungininku iki 1261 metų.

Tuo pačiu laiku Ordinas elgėsi labai agresyviai su žemaičiais, teriojo jų žemę ir pasistatė Klaipėdos ir Jurbarko piliis, iš kurių jis rengėsi Zemaitiją į reples paimti, bet žemaičių laimėjimai prie Skuodo ir Klaipėdos išaukė žemaičių sukilimą, o po Durbės mūšio susvyravo abiejų Ordinų valdų pagrindai.

Tokia padėtis verčia daryti išvadą, kad Zemaitija nesusiliejo su Lietuvos valstybe. Mindaugo dovanojimai tokias išvadas tik

patvirtina. Ir Eil. Livonijos Kronika, kalbėdama apie 1257 m. žemaičių pasiuntinių su Ordinu sudarytą taiką, sako (p. 10):

Eilė 4624 — Do sie zu lande quamen sieder, 4625 — Do saiten sie uren kunigen so.

(Kai jie grįžo į savo kraštą,

Jie taip pranešė savo kunigams.)

Tuo parodoma, kad žemaičiai tebegyveno "kunigų" vadovaujamą kilių santvarką, vadinasi, nebuvo įsilieję į Lietuvos monarchinę sistemą. Po Durbės laimėjimo, į Lietuvą atvykę žemaičių pasiuntiniai, padedami Treniotos, prikallėjo Mindaugą nuo Ordino atsimesti. Bet tuomet prasidėjęs žemaičių ir lietuvių bendravimas trukdė vienus metus — iki Mindaugo mirties.

Savo gyvenimo uždavinio, apjungti visą Lietuvą, Mindaugas nebespėjo įvykdyti, ir po jo nužudymo abudu kraštai gyveno, vienas šalia kito, skirtingą politinį gyvenimą. Pilnosios prasmės Lietuvoje, Aukštaitijoje, įsivertinto monarchinė santvarka, žemaičiai tvarkėsi kilių papročiais iki 1422 m., kai Zemaitija buvo į Lietuvą įjungta. Lietuvos - Zemaitijos siena buvo Nevėžis. Dar 13 a. gale Eil. Livonijos Kronika skyrė žemaičius nuo lietuvių tokiais eilėmis:

Eilė 5445 — Die Lettowen al zu hant,

5446 — Die Samaiten sint genant.

(Lietuviai visi kartu Zemaičiai yra vadinami.)

Tokie tai Heinrichaitės - Mortensenienės išvedžiojimai! Kadangi jį priduoda Mindaugo tariamiems "dovanojimams" didelę reikšmę, todėl mus pirmoje eilė interesuoja

1 a) Mindaugo donacijos

Aiškuo tikslais turį įterpti, kad Ordino istorija byloja apie penkis Mindaugo dovanojimus:

1253 — Mindaugas dovanojęs Ordinui žemaičių dalį: Ariogalą, Betygalą, Kulėnę, Kražius, Laukuvą, Wangę ir Karšuvą.

1255 — spalio mėn. Mindaugas užrašęs Ordinui Sėlių kraštą (šiaurės Lietuvoje). Šitas "užrašymas" atskleidžia ypatingai baurų Ordino pasalumą: Nors Mindaugas nuo 1251 buvo Ordino sąjungininkas ir krikščioniškas brolis, Ordinas, Mindaugui nieko nežinant, už jo nugaros, kreipėsi 1251 į popiežių, kuris tuoj "patvirtino", kad Ordinas esąs Sėlių krašto savininkas. Iš tokios rūšies tvirtinimų ne tik anų laikų vokiečių plėšikiški riteriai, bet ir šių dienų Rytų Europos tyrinėtojai vokiečiai išveda vokiečių "teise" į panašias dovanojimus, užrašymais, cesijomis ir prievartavimais įgytus kraštus. Tik sekančiais, 1255 metais, Ordinas kreipėsi į Mindaugą ir išreikalavo iš jo Sėlių kraštą su priedais ir turtais (cum suis attinenciis). Dabar, jau nebe slapta, bet oficialiai ir viešai, Ordinas suvadino kitą kreipimąsi į popiežių Aleksandrą IV, kuris 1257 m. liepos 13 d. "Cum a nobis", Viterbos mieste paskelbtoje bulėje patvirtino, kad Mindaugas atsisakęs Ordino labai Sėlių krašto, kuris dabar esąs Ordino nuosavybė.

Tiek Mindaugo cesijos, tiek popiežiaus bulės Cum a nobis originalai yra Karaliaučiaus, dabar Goetlingene, archyve, 1261 metais Mindaugas, atskirai išduotu raštu nustatė Sėlių krašto sienas. Šito rašto ori-

ginalas nežinomas. Minėtame archyve tėra jo 1392 m. pagamintas nuorašas (transumpt) ir Ordensfoliante 2 b, po antrašte "Dis synt di Privilegia von Leyflant her", sienų aprašymo kitas nuorašas. Abudu nuorašai skiriasi daugelyje vietų (Lit. rodyklė, nr. 2, p. 339-341).

1257 — rudenį Mindaugas dovanojęs Ordinui visus žemaičius (Lit. rod. nr. 11, I, 294).

1259 — rugpjūčio 7 d. jis užrašęs Ordinui Sūduvą ir Skalvą (Lit. rod. nr. 11, I, 342).

1260 — birželio viduryje jis užrašęs Lietuvos karaliaus dvare paskelbtu raštu, kad, jei miršias be įpėdinių, visa Lietuvos valstybė atiteksianti Livonijos Ordinui. Šios donacijos originalas nėra žinomas. Karaliaučiaus archyve yra 2 jos nuorašai: Vienas pagamintas 1392 m. gruodžio 7 d. ir antras iš 1393 m. gegužės 18 d. Be jų, Ordino Foliantuose yra 4 nuorašai ir penktasis yra Ordino laiškas archyve. Išsitas "donacijos" tekstas lotynų ir vokiečių kalba (Lit. rodyklė, nr. 12, p. 114-117).

Šių dienų daugamas vokiečių mokslininkų laiko, kad 1255 m. Sėlių krašto dovanojimas esąs tikrenybeje įvykęs. Tačiau, 1261 m. Sėlių krašto sienų aprašymas laikomas falsifikatu. Dėl kitų keturių Mindaugo donacijų mokslininkų nuomonės nesutampa.

Ponia Mortensen pasisako disertacijos 11-e puslapyje taip:

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Naujienas

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Tel. PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, šeštadienį ir septyniadienį.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadienį tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6467

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3644 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9
antradienį, penktadienį, nuo 1-5, treči.
ir šeštadienį tik susitarus.

Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid.: telefonai: GARDen 3-7278

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIU LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9:12, 7-9 pagal susitarimą.
išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. PULASKI RD.
Ofiso telefonai: 585-2525
Rezid.: TRIangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį,
Ketvirtadienį ir Penktadienį, 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-9 val. vak.
išskyrus trečiadienį.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 4-7432

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.
antradienį, penktadienį 1-4 popiet.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEVada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakara: pirmadienį ir ketvirtadienį.
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas 2750 W. 71 St.
Tel. 925-8296
Val.: 10-12 val. r. ir 7-8 val. vak.
Šeštadienį, 10-12 val. ryto.
Kitas ofisas 4644 So. Ashland Ave.
Tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 val. p. p. kasdien.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
abu ofisai uždaryti.
Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofiso: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
penktadienį ir šeštadienį, 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

AUTOMOBILES—TRUCKS

Automobiliai — Sunkvežimiai

KURIAM GALUI

MOKETI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE
NUO \$500 IKI \$1,000

**BALZEKAS MOTOR SALES**

"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT

4030 Archer—VI 7-1515

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195
arba GI 8-6198

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai • Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI**DR. G. SERNER**

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofiso ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį, 10-2
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiadienį
uždaryta), šeštadienį, 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI**MOVING**

Leidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių šalių.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINKAS

VIRS 30 VIEN TIK
NESIOJAMŲ RADIJŲ

Daugelis jų veikia ir baterijomis
ir namų elektra.
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
TV • STEREO • ORO VESINT.

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Be sure fires are out—cold!

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI

IR RINOS

Patyrusių specialistų nauji ir taisymo
darbai. Įvairūs stogai ir kamina.
Daržymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778

Pilnai apdrausta, darbas garantuojamas
į kainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatu senus vi-
sų rūšių namo apšildymo pečius ir
air-conditioning į naujus ir senus na-
mus. Įrengiu vandens boilerius ir
stogų rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.
Apskaičiavimai nemokami.

Turiu leidimus dirbti mieste ir
užmiesčiuose.

Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų.
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-
kamuosius vamzdžius taisome arba
naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataiso-
me. Nudžiosime namus iš lauko ir at-
liekame "tuckpointing" darbus. Esame
apdrausti, visas darbas garantuojamas.

Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778

Į kainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

REMODELING CONTRACTOR

Taisau senus stogus ir uždedu naujus.
Taisau senus kaminius ir pastatau nau-
jus. Taisau duris, langus, vartus ir
atlieku visokių vidaus ir lauko daržymą.
Darbas garantuojamas ir apdraustas.
Skambinti tarp 6-7 val. ryte arba
nuo 3 iki vidurnakčio. LA 3-8581.

PIUS SVELNYS
3237 So. LITUANICA AVE.

FARMS FOR SALE

Okiai Pardavimui

22 ACRES

AND MODERN HOUSE
12600 sq. ft. Concrete block garage,
4,000 young pines, some 20 ft. tall.
Many lilacs, other trees. Stream runs
thro property. Game includes deer,
fish, rabbits. Good for small real
estate development. \$19,500. Sale
due to death.

WALTER MANEIKIS
RFD 1, VICKSBURG, MICH.
Tel. 616 — 649-5399

23 AKRU FARMA

SU MODERNISKAIS PASTATAIS
1260 kvadrat. pėdų. Cementinių ply-
tų garažas, 4000 jaunu pušų, kai-
kurios 20 pėdų aukščio. Daug alyvų
ir kitokių medžių. Per laukus teka
upelis. Tinkama vieta mėsieriojimui,
stirnių bei kisiškių medžioklei. Pulkvi
vieta mažam R. E. biuiui, \$19,500.
Pardavimo priežastis — mirtis šei-
moje.

MR. WALTER MANEIKIS
RFD 1, VICKSBURG, MICH.
Tel. 616 — 649-5399

(Daugiau Classified rasite 6 psl.)

Chicago respublikonams

miesto gerovę nerūpinti

Prieš keletą dienų Chicago

Tribune, o ketvirtadienio laido-

je ir Chicago Sun-Times edito-

riale pasmerkė Cook apskrities

respublikonų partijos centro ko-

mitetą su jo pirmininku Timothy

Sheehan, kurie pasisakė prieš

mero Daley prašomą ir žymia-

siu miesto organizacijų remia-

mą \$195 milijonų bonų išleidi-

mą.

"Timothy Sheehan, GOP ap-

skrities pirmininkas, prieš tai

(prieš bonų išleidimą) pateikė

eilę savo argumentų, parodyda-

mas stebėtiną ignoranciją arba

visišką nesidomėjimą miesto rei-

kais", rašo Sun-Times.

Atkirsdamas keletą Sheehano

merui ir demokratams metamų

nepagrįstų ar visiškai neteisin-

gų kaltinimų, Sun-Times rašo:

"Netiesia yra, kaip Sheehan sako,

kad demokratų partijos miesto

administracija apleido mokyk-

las. Chicago nuo 1951 metų savo

naujus mokykloms išleido

\$200,000,000. Šį rudens bus bal-

suojamas dar \$25,000,000 bonų

išleidimas. Mokyklų taryba pra-

šys legislaturai leido del \$50

milijonų ateinančioms metams.

"Mes stačiai negalime supras-

ti, kaip Respublikonų Partija ti-

kisi sau pagelbėti besipriešinda-

ma Chicago progresui...

Sheehan 1959 metais buvo res-

publikonų kandidatas į miesto

merus prieš merą Daley. Kokia

laimė Chicago, kad balsuotojai

jį atmetė! Jie taip pat turėtų at-

meti ir jo pažiūras balsuojant

bonų leidimą birželio 14 dieną.



Antras iš Mėnulio atsiųstas paveikslas rodo paviršiuje gulintį 6 colių aukščio ir 12 colių ilgio akmenį. Matosi juodas šešėlis. Maksimaliai tvirtina, kad mėnulio paviršius kietas. Survyti i kojos atsistojo, bet nusuklimpo. Manoma, kad išlipę astronautai galės vaikščioti Mėnulio paviršiuje.

Jubiliejiniai metai, suvažiavimai ir SLA seimas Clevelande

Šiais metais suėjo 80 metų nuo SLA įsikūrimo. Amerikos lietuviai didžiuojasi jų darbo vaisiumi, nes Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, išgyvenęs 80 metų, yra tapęs ne tik didžiausia lietuvių organizacija savo narių skaičiumi Amerikoje (ar tik ir ne visam pasauliui), bet ir savo turto pasiekęs arti keturių milijonų dolerių.

Susivienijimas yra tobuliausias vienybės simbolis. Į jį yra susipietę įvairiausių politinių ir religinių pažiūrų žmonės, tikslu apsaugoti savo šeimų ateitį, pagelbėti savo tautiečiams jų tautiniuose-kultūriniuose reikaluose ir sykiu dirbant, kovojant ir aukojantis už mūsų tautos gerbūvį ir išlaisvinimą mūsų brolių, dabar gyvenančių Lietuvoje.

Tiems tikslams Susivienijimas (per savo gyvenimo laikotarpį) yra išleidęs milijonines sumas ir todėl nestebėtina, kad jis yra išsidirbęs gerą vardą ir užsitarnavęs nuo visų paramos ir pagarbos. Tą mes pastebime, ypatin- gai, šiais metais, minint 80 metų gyvenimo sukaktį.

Ten, kur tik yra rengiami minėjimai, jie praeina dideliu pasisekimu. Pažymėtini neseniai įvykę minėjimai Chicagoje ir Pittsburghe. Chicagoje minėjimą pravedė 6-tas apskritis, kur pagrindiniu kalbėtoju buvo Sandaros redaktorius ir SLA Svetimo Komisijos narys Mykolas Vaidyla. Na, o Pittsburghe svarbiausią kalbą minėjime, pasakė ten gyvenantis SLA prezidentas Povilas P. Dargis.

Spaudoje pastebėjome, jog prie panašių minėjimų jau rengiasi Baltimore, Maryland, Worcester, Mass., Hamilton, Canada ir eilė kitų vietų.

Yra būtina, kad tos rūšies minėjimuose, kur susirenka ir ne SLA nariai, kad būtų išryškinta SLA reikšmė ir būtinumas įstoti į jį dar prie jo nepriklausantiems. Dabar, šį pavasarį, dar prieš SLA Seimą įvyksta apskrities suvažiavimai. Reikėtų, kad tuose suvažiavimuose būtų raginamos kuopos siųsti delegatus į įvykstantį jubiliejinį seimą Clevelande, bet kad sykiu kuopos ir apskritys savo aukomis, taip pat paremtų mūsų SLA fondus, ypač Tautinę Fondaciją, moksleivių, Našių-Našlaičių ir T. Fondus.

Mane labai nudžiugino ką tik įvykęs gegužės 22 d. SLA 3-čio Apskrities suvažiavimas Pittsburghe mieste. Ten dalyvavo gana daug delegatų, atstovaudami vakarinėje Pensilvanijoje esančias SLA kuopas. Reikia pasakyti, kad ne tik Apskrities valdymas, bet ir suvažiavimui vadovavo čia Amerikoje gimusieji. Jų pastangomis Apskrities lūžė yra nemažas skaičius kapitalo. Bravo, Amerikoje gimusi ir augę lietuviškas jaunime! Šiame su-

važiavime aktyviai reikšėsi SLA prez. P. P. Dargis. Žymėtina, kad šiame suvažiavime, kuopų delegatai, vienbalsiai nutarė apmokėti visų į Clevelandą seimą vykstančių, SLA delegatų keliones išlaidas ir taip pat paskyrė auką dėl SLA Tautinės Fondacijos ir dėl Jaunimo Kongreso. Taip pat nutarė paimti autobusą ir nuvežti pilsburgiečius į Clevelandą, kad jie galėtų dalyvauti Jubiliejiname SLA bankete. Esu tikras, kad ir kitų kolonijų (valstijų, miestų) lietuviai taip pat panašiai pasielgs. Senas SLA narys

SKAITYTI PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIEŅAS

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Kristijono Donelaičio mokyklos

visuotinės tėvų susirinkimas įvyksta

š. m. birželio mėn. 4 d. 9 val. ryto

McKay mokyklos salėje. Bus svarsto-

mi svarbius klausimai. Visi tėvai pra-

šomi dalyvauti.

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių

Draugijos pirmutinis piknikas įvyks

sekmadienį, birželio 5 dieną, Leppos

darže, 8236 Kean Ave. Pradžią 12 val.

dieną. Seimininkės pagamins skanių

valgių, o prie baro bus įvairių gėrimų.

Bus daug ir kitų pamarginimų. So-

klams gros Jurgio Joniko orkestras.

Kviečia visus narius ir svečius atsi-

lankyti ir linksmai dieną praleisti su

suvalkiečiais.

Komisija

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

WE NEED
COOKS
AND
WAITRESSES
NO COMMERCIAL EXPERIENCE
NECESSARY
STEADY. GOOD PAY.
THE SURREY
10459 So. WESTERN
Apply 12 to 9 P. M.

TYPIST
Some shorthand and interesting
varied clerical work.
Pleasant working conditions.
North West —
10 minutes from loop.
Tel. HU 6-8380

OFFICE
Woman with some experience on pay-
roll and accounts payable helpful.
Light typing. Age open.
Interesting, permanent position.
Located at 49th and Racine Ave.
Call Mr. BALLEE
Tel. 268-7700

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

JANITOR —
MAINTENANCE

Couple — retired or semi retired for
12 apt. building in River Forest.
Salary & apartment.
Tel. 637-0876

REIKALINGAS DARBININKAS IR
DARBININKĖ dirbti restorane ir ta-
vernoje. Teirautis
3465 So. MORGAN ST.

RENTING IN GENERAL
NUMOS

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS VY-
RUI 2-me aukšte, šviesus, atskiras
ėjimas ir patogumai.
4401 So. TALMAN. LA 3-8944

ISNUOMOJAMAS GRAZUS KAMBA-
RYS Marquette Parke geram vyrai,
jei padės savininkui nuplauti žolę,
gaus pigiau kambarį. Matyti galima
bet kada. Tel. HE 4-5707.

ISNUOMOJAMI FLETAI 4—3 kambarių
Town of Lake. 4900 S. Lavin St.
Susitarimui galite skambinti šiuo tel.
FR 6-1810 kiekvieno laiku.

ISNUOMOJAMA 2 atskiri kambariai
suaugusiems. 833 W. 33 Pl. Pirmam
aukšte iš kiemo. Skambinti telef.
254-2386

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

LIKIERIU
IR DELIKATESU KRAUTUVE
25 mylios nuo Chicago, smarkiai au-
gianti premijai.
Apyvarta \$270,000.
Puiki progą sumanijai porai.
Savininkas pasitraukia dėl senatvės.
LISLE, ILLINOIS
Tel. WO 8-5711

BAKERY
Fully equipped. Excellent business.
Good location. Apt. available.
Near Church and all conveniences.
I am retiring.
Call owner.
2655 West 71st STREET
GR 6-8443

SAVININKAS PARDUODA Brighton
Parke MESOS IR DELIKATESU krau-
tuvę su gyvenamu butu. Teirautis
telefonu 523-1588.

Pūslės "laikrodis"

Toje pačioje urologų konfe-
rencijoje Chicagoje Wisconsin
universiteto urologas Dr. John
Wear Jr. pranešė apie kol kas
dar tik su šunimis daromus eks-
perimentus, silpnoms pūslėms
prijungti skatinimą (pacemaker-
rj), kurs padeda pūslėi susitrauk-
ti, kad galėtų išpumpuoti šlapu-
mą, kaip kad panašūs skatinin-
vai padeda širdžiai ir susistovė-
jęs šlapumas yra labai pavojin-
gas.

Dr. Wear pranešė, kad pada-
ryta 101 bandymas su 17 šunų
ir 13 kalių, kai kuriems įdedant
į kūną visą "skatinimą", o kai
kuriems tik įleidžiant elektrodus,
o pačią mašinėlę paliekant lauko
pusėje.

Išradimas, dar kiek jį pageri-
nus, būsiąs taikomas ir žmonėms.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidauja-
mų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią tel-
są SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjas: E. ir V. ŽUKAUSKAI

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

DICTAPHONE TYPIST

PART TIME

Permanent part time position for woman with accurate typing
skill plus dictaphone experience to work approximately 20 to 25
hours per week, but we are somewhat flexible on this.

PAID VACATION

GOOD SALARY

Also, Attractive Opening for
GENERAL OFFICE WORKERS WITH GOOD
TYPING SKILLS

CONTINENTAL COFFEE CO.

2550 N. CLYBOURN AVE.

GR 7-7625

PACKERS

LIGHT PLEASANT WORK IN EXPANDING DIRECT
SELLING FIRM.

Full Time, Permanent Work, Packing the Latest
Women's Fashions.

ENJOY LIBERAL DISCOUNT ON CLOTHING FOR YOUR
WHOLE FAMILY.

PROFIT SHARING AND INSURANCE INCLUDED IN EXCELLENT
BENEFIT PROGRAM.

Experience not necessary, we will train. Company convenient
to transportation.

Hours: 8 to 4:30 — Monday thru Friday

CALL FOR AN INTERVIEW

647-9339 — ASK FOR MISS PARKS

QUEENS WAY TO FASHION

7300 N. MELVINA

NILES, ILL.

IBM KEYPUNCH OPERATORS

If you have 2 years experience in
last 3 years - want highest pay, go
to work on Immediate Temporary
Assignments in the Loop area.
Come in & talk it over.

TASK FORCE

The Busy Temporary Service
WITH A FUTURE

8750 So. CICERO
(Korvett Plaza)

(South End of Building)

625-7173 Hours 9—5

DOWNTOWN OFFICE

2 North Riverside Plaza

726-2900

PAGEIDAUJAMI ASMENYS
NORINTIEJI DIRBTI
ARTI NAMŲ

DABAR PRIIMAMOS
NIUOTOJOS

prie elektroninių įrengimų.

Patyrimas pageidaujamas, pa-
stovus darbas ištisus metus,
moderni užkandinė ir kiti įvai-
rūs priedai. Pulkis pradinis at-
lyginimas.

Kreiptis į:

LOWREY ELECTRONICS CO.

4500 West 45th Street

An equal opportunity employer

WOMEN FOR LGTH FACTORY WORK

Assembly and Inspection of
Christmas Cards.
2 shifts available.
Day shift 8 A.M. to 4:30 P. M.
Evening shift 4:45 to 11:45
Must speak English.
Apply Personnel Office
From 8:00 to 4:00.

HENRY FAYETTE

2735 W. ARMITAGE

One blk. East of Calif. Ave.

REIKALINGA VIDUTINIO AMŽIAUS,
malonaus būdo moteris — šeimininkė.
Atskiras kambarys, su oro vėsinimo
sistema namas, TV, atskira vonia. Ge-
ras atlyginimas, visi suaugę, galima
gyventi ir kitur.
5 dienas savaitėje.
Reikalingos rekomendacijos.
Tel. OR 5-0106

● Tikrai vertas optimisto di-
ploomo žmogus, kurs entuziastiš-
kai kalba apie mokslo pažangą,
kai radaro pagalba jis pats buvo
pagautas ir nubaustas už greitą
važiavimą.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

THE CHAMBERLAIN CORP.

HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR THE FOLLOWING SKILLS
AND ABILITIES AT:

BURLINGTON ARMY AMMUNITION PLANT

Q. C. MANAGER

With ordinance & statistical Q. C. experienced excellent opportunity.

CHEM - METALURGICAL LAB. TECH.

SOME LAB. EXPERIENCE DESIRABLE.

GOOD OPPORTUNITY

TOOL & DIE MAKERS (first class)

DIE REPAIR MAN (first class)

TOOL ROOM MACHINISTS — EXPERIENCED

HEAT TREAT OPERATORS

(salt, pot experience)

APPLY — WRITE OR CALL

609 - 386-4000

CHAMBERLAIN CORP.

Burlington Army Ammunition Plant

BURLINGTON, NEW JERSEY

An equal opportunity employer

CAREER OPPORTUNITIES

OUTSTANDING COMPANY IN THE KITCHEN EQUIPMENT

INDUSTRY. BUILD WITH US — GROW WITH US.

Starting 2nd shift 3:40 P.M. to 12:10 A.M.

NEED:

- LATHE OPERATORS
- MILL OPERATORS
- HELI-ARC WELDERS
- PRESS BRAKE OPERATORS
- PUNCH PRESS OPERATORS
- SPOT WELDERS AND POLISHERS.

All must be self starters — must be able to set-up and operate.

Profit sharing. Excellent working conditions.

Congenial fellow workers.

Good pay — convenient transportation.

PHONE MR. HANK GARON

BI 2-2710 or CL 6-0660

G. S. BLAKESLEE & CO.

1844 SO. LARAMIE AVE.

CICERO, ILL.

WAREHOUSEMEN

AMERICAN CYANAMID,

located on Touhy Avenue at Mannheim Road, needs experienced
warehousemen, age 25 or over. Pleasant working conditions,
good starting salary, excellent employee benefits.

FOR INTERVIEW CALL:

827-8871 — Mr. HUTTON

An equal opportunity employer

REIKALINGAS
PATYRĖS SIUVĖJAS

Dirbti Davenport, Iowa valstybėje
pas SIMON & LANDAUER, Iowa's
didžiausioje vyriškių rūbų krautuveje.
Aukščiausias atlyginimas kvalifikuo-
tam vyriui.

Rašyti Mr. Simon

SIMON & LANDAUER

2nd & MAIN STREET

Davenport, Iowa

GERA PROGA ĮSOMKTI AMATO
Reikalingi vidutinio amžiaus vyrai
dirbti prie idėjimo naujų pečių, air
conditioner, ventilation ir skardos
darbų. Geras pradinis atlyginimas
pradedantiems. Union scale pilnam
mechanikui \$5.35 val. Turi turėti au-
tomobilį. Kreiptis vakarais po 7 val.
Tel. VI 7-3447 arba 8 val. ryto dirb-
tuvėje.

4444 So. WESTERN AVE.

DOMAS ŽUKAUSKAS

FACTORY HELPER
NEW PLANT IN
NORTHBROOK

Good opportunity for advancement.
Liberal Fringe Benefits.

Starting Rate

\$2.25 Per Hour

Call Mr. CLEVELAND

272-6700

WATCHMEN
Openings at Chicago Heights
firm. 30 to 60. Must pass
physical. We will train.

Phone collect

MOhawk 4-4200

STEEL WAREHOUSE CO. WANTS:

- Warehouse Man,
 - Slitter Operators Helpers and
 - Set-Up Men.
- Mr. HENDERSON GL 5-7000
PRECISION STEEL WAREHOUSE
3500 N. WOLF ROAD
FRANKLIN PARK
Chicago Boys' Clubs Camps
Williams Bay, Wisconsin
MALE COUNSELORS
Minimum Age 19, Or Over
Experienced preferred of will train.
TRUCK AND BUS DRIVERS
Varied duties. 21 or over.
Good salary, board and room, trans-
portation and medical insurance.
Write or call Robert H. Chorley,
CHICAGO BOYS' CLUBS CAMPS
304 W. Randolph St., Chicago
FI 6-0830

"NAUJENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAU. AS IR BIČIULIS

LAYOUT MEN
FULL TIME, STEADY WORK,
OVERTIME

CONTRACTOR FABRICATORS

COMPANY

147 W. 75th St.

Phone 483-4470

MAINTENANCE AND

CUSTODIAN

Present building program and retire-
ment gives us several openings —
maintenance staff. All permanent
positions, good starting salary, liberal
fringe benefits, experience preferred,
but not required. National College of

Education.

GR 5-0221 or BR 3-2330.

See or ask for

MARKEN

CORRUGATED

PAPER SHEET PLANT

Has immediate openings for exper-
ienced help and trainees. Steady —
full time — chance for advancement
— a few openings on each shift.

Apply in person CAMEO CONTAINER

CORP. 1240 W. EXCHANGE

(approximately 41st and Racine)

JANITOR

O'HARE TWA

Able to work any shift

and own car.

START \$2.32 AN HOUR.

Free air travel.

Other benefits.

Apply

Employment Office,

O'Hare Field. Higgins-Mt.

PROSPECT RDs.,

at 9 A.M.

Monday through Friday.

BAKER

Retired or will train.

Part time or full time.

EU 6-9573

or

EU 3-5025

HANDYMAN

40 years old for full time janitorial
and maintenance in small college.
Must speak good
American English.
Phone 869-5240

8:30 to 11:30

Mr. MILLER

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Frankus, Sav.

Stabdžiai, sankabos, transmisijos —
(Standartinės ir Automatinės)
ir motorų remontas. — Towing.
5759 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI

"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA

PASISEKIMA BIZNYJE

— GARSINKIS IR TŲ

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ŽEMAIMS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

KAIP JUMS PADĖTI

MŪRO REZIDENCIA ir garažas,
6 kamb., kabinetinė virtuvė, koklių
vonia, irengtas rūšys, iškelti vamzdžiai,
alum. langai, apie 71st ir Campbell.
\$22,000.

KAIP STIKLAS ATREMONTUOTAS
5 kamb. namas, gazo šildymas, oro ve-
sinimas, naujas garažas, arti mūsų,
pigus žmogui, kuris mato, \$10,450.

9 METŲ, SVIESIŲ PLYTŲ, 2x6
kamb. mūras, 3 auto mūrinis garažas,
2 "radiant" šildymai, prie Marquette
Parko, našlė parduos su nuostoliu už
\$48,600, o gal ir pigiau.

BIZNIO MŪRAS MIELAM GAGE
PARKE, patogio patalpa ir modernaus
zo šildymas, sausas beismontas, gara-
elektra, stogas, langai, kabinetai, ver-

tingas lietuviui biznieriui, \$17,350
arba pasiūlymas.

SVARUS IR PATOGUS, 6 kamb.
mūrinis, gazo šildymas, arti mūsų.
\$12,700.

DIDELIS 5 METŲ, 5½ kamb. mū-
ras, platus lotas, alum. langai, karpe-
tai, arti "Margucio", proga už \$16,950.

GELSVAS, PLATUS 3 BUTŲ, 8 me-
tų mūras, apie 40 pėdų sklypas, \$4,800
nuomos, Marquette Parke. Be derybų
\$46,000.

2 BUTŲ MŪRAS, 2x6, naujas gazo
šildymas, reikia matyti ir nupirktis
už \$26,950.

PAJAMŲ MŪRAS, 6 ir 3 kamb., ga-
zo šildymas, sausas beismontas, gara-
žas, Marquette Parke. \$21,900.

ATEIKITE — VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.

VALDIS REAL ESTATE